

LUD

Jornal polonez „LUD” publice-se a noite
terças — e sextas feiras
Curitiba, 14 de abril de 1939

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Żerok!
Wydawca i redaktor: Ksądz Jan Palka
Adres: Curitiba — Avon. Dr. Jaime Reis, 543
Adres dla listów zwykłych i pieniężnych: Redacção
„Lud”, J. P. 155, Curitiba — Paraná — Brasil.
Adres telegraficzny: Redacção „Lud” Curitiba.

Redakcja i Administracja
otwarte są codziennie (prócz niedziel
i świąt kościelnych):
od 8 — 11 godz. rano i
od 1 — 5 godz. po południu.
Telefon: 1493

PRENUMERATA: W Brazylii 150000 płatna z góry; półrocznie 8000; w Argenty-
nie 6 pezów; w Polsce rocznie 14 zł. (P. K. O. Nr. 197.311, Warszawa); w Ameryce
Północnej 2.50 dolary; w Urugwaju 4 pezy urugwajskie.

Opłaty ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko z góry płatne.
Do 3 cm. szerokości przez 1 lam do 3 raz 58000
Od 1 „ „ „ 1 „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 43000
Od rocznych ogłoszeń z góry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Ogłoszenia w tekście według umowy. Od nekrologów 4 cm szerokości przez 1 lam 34000

CENA NUMERU 300 rejsów.

W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Plekarza - Kubisa i Floreckiego.
W S. Paulo: w kioskach na dworcu Luz, Srocabana i przy kościele Matki Boskiej na Bom Retiro
W P. Alegre: G. Kulesza Filho, rua do Parque 507 oraz przy kościele polskim rua S. Eduardo 920

Etapy rozwoju Brazylii

OJCZYŻNA, RELIGIA, RODZINA
podstawą życia społecznego w Brazylii --
oświadczył Prezydent Vargas

Prezydent Republiki, Dr Getulio Vargas, dokonując otwarcia nowo-zbudowanej drogi łączącej miejscowości: Arreias i Caxambu, wygłosił doniosłe przemówienie, poruszając w nim obecne prace rządu na polu rozwoju gospodarczego, oraz wspominając o obecnym położeniu politycznym.

»Droga dziś oddana dla ruchu handlowego i turystycznego—mówił p. Prezydent—jest częścią planu drogowego, określonego przez rząd. Korzystać z niej będą trzy Stany; była ona niezmiernie potrzebna dla miejscowego eksportu produktów, a tak samo i dla turystów, którzy po ciężkiej pracy, opuszczają na chwilę miasto, by odetchnąć świeżym i czystym powietrzem i zażyć kąpieli zdrowotnych. Kiedyś, był tu już szlak handlowy łączący sertongi Minas Geraes i Goiaz z morzem.

Kolej żelazna przyczyniła się do zarzucenia starej drogi, doprowadzając także do zubożenia pobliskie okolice. Obecnie zostaje ona częściowo odbudowana w warunkach dogodniejszych, przy pomocy nowoczesnej techniki. Dzieło zbliżenia Brazylii do brazylijan dokonywać się będzie przez budowę dróg, które będą przecinać całe nasze terytorium. Dziś także zostają oddane do użytku publicznego inne odcinki dróg na głównym szlaku Rio—Porto Alegre i Rio—São Salvador.

W ten sposób, Nowe Państwo Brazylijskie, umocnione ustrojem Konstytucyjny z 10 listopada 1937 roku, postępuje naprzód, realizując dążenia narodowe w tym, co dotyczy dróg komunikacyjnych, tak ważnych dla rozwoju kraju. Nie tylko jednak na tym odcinku administracja publiczna wykonuje wolę Narodu, która odpowiada życzeniom Brazylii.

Należy się spodziewać, że rok 1939 jako pierwszy z pięcioletniego okresu ustalonego dla wykonania programu zasadniczego podniesienia naszej Ojczyzny, będzie rokiem szczęśliwym. Różne fakty na to się składają: Odkryliśmy naftę; to rzecz ogromnego znaczenia. Organizujemy już urzędzenia w Bahii, gdzie wykryto naftę, wielkie centrum przemysłowe. Wykrycie nafty krajowej uwalni nas od importu zagranicznej, za którą płacimy rocznie przeszło 300.000.000\$000.

Mysłiny o zorganizowaniu ciężkiego przemysłu żelaznego, powstaje fabryka samolotów w Lagoa Santa.

Nasze żywotne interesy przeobrażają się w czyn, bo skoro mamy żelazo i materiał palny, możemy kuć plugi dla uprawy ziemi, lać armaty dla obrony kraju, hartować stal, która chronić będzie nasze okręty, zbroić samoloty, które zapewnią przetrwanie Brazylii, unosząc się na własnych skrzydłach.

Konieczność własnych wysiłków dla zorganizowania życia

W Europie się uspokaja!

Po kilku dniach ogromnego napięcia w stosunkach politycznych w Europie, nastąpiło w obecnym tygodniu pewne uspokojenie się napastników.

Napastnicy odpoczywają. Dyktator Hitler udał się na wypoczynek do swej »pustelni« w Berchtesgaden; wojowniczy marszałek Goering poleciał do włoskiej Libii, a gadatliwy minister Goebels podróżuje gdzieś po Egipcie.

»Duce« Mussolini nie odbył zapowiedzianego wjazdu triumfalnego do podbitej stolicy Albanii, Tirany; nadal siedzi w Rzymie i śledzi bacznie manewry floty wojennej angielskiej i francuskiej, która czuwa na morzu Śródziemnym, w pewnej odległości od lądu włoskiego.

Sprawy niekoniecznie muszą iść dobrze dla Włoch, bo »Duce« zaczyna spuszczać z tonu, zapewniając Anglię, że pretensje włoskie kończą się na zajęciu Albanii. Również dyktator włoski zapewnił uroczysto Grecję, że wojska włoskie nie naruszą granic greckich.

Cisza na północy. Cisza nastąpiła także w północno-środkowej Europie. Niemcy wypierają się jakoby mieli jakieś wrogie zamiary w stosunku do Polski. Pogłoski o przesunięciu wojsk niemieckich w stronę granic polskich, Berlin zaprzecza kilkakrotnie, że to tylko są powroty wojsk, które zajmowały Czechy i Morawy.

Niemieckie dzienniki podają wiadomości, że w Polsce nadal prześladowane są niemiecką mniejszość i że wielu niemieców z Pomorza przenosi się do Gdańska lub Niemiec. Poza tym niemieckie koła polityczne oczekują z niepokojem, jakie zmiany w polityce spowoduje układ polsko-angielski.

Rumunia znów w niebezpieczeństwie. Gorzej natomiast jest w południowo-wschodniej Europie. Rumunia czuje się mocno zagrożona. Węgry, sojusznicy Niemiec, zgromadzili znaczną ilość wojska nad granicą Rumunii. To samo, zapewne w porozumieniu z Węgrami, zrobili Bułgarzy. W niebezpieczeństwie tym, Rumunia liczy na pomoc Anglii i Polski.

Zapewnienia premiera angielskiego. W Londynie odbyło się w ubiegły czwartek posiedzenie parlamentu angielskiego. Premier Chamberlain omówił przed Izłą obecne położenie polityczne w Europie, oświadczając, że Anglia protestuje energicznie przeciw zabrowi Albanii przez Włochy. Ponadto premier Chamberlain zapewnił, iż Anglia przyjdzie z pomocą także Grecji i Rumunii, gdyby te kraje ktoś zaatakował. Anglia nie pozwoli na żadne dalsze zmiany na morzu Śródziemnym włącznie Adriatykiem. Wyspa Korfu, punkt strategiczny, nie będzie zajęta przez Anglię, ale też nie wolno jej zająć Włochom.

Na zapytania członków Izby,

jak jest z Rosją, premier Chamberlain odpowiedział, że toczą się obecnie rozmowy w sprawie jej ustosunkowania się do polityki angielskiej.

Poza tym, prasa donosi, że Turcy pozwolili wojennej marynarce angielskiej, francuskiej i sowieckiej na przejazd przez przesmyk Bosfor, co dla Niemiec i Włoch jest bardzo nie na rękę.

Ciano — wiekrolem. Z Albanią też Włosi mają jeszcze sporo kłopotu; różne szeptane albańskie ukrywające się w górach raz po raz napadają na wojska włoskie. Były król albański, Achmet Zogu znajduje się przy łóżu umierającej małżonki Geraldyny w Florinie w Grecji.

Albania otrzymała nowego władcę: wiekrola, którym ma być zięć Mussoliniego, hr. Ciano, minister Spraw Zagranicznych Włoch.

OSTATNIE TELEGRAMY
Niemały zamach na Hitlera. Londyn, 13 — Dzienniki angielskie donoszą, że policja niemiecka wykryła, iż kilku czechów planowało zamach na Hitlera; mieli oni podobno dokonać zamachu na dyktatora Niemiec podczas uroczystości spuszczania na wodę pancernika »Admirała Tirpitz«.

Przed czasem jednak wykryto spisek i zamachowców aresztowano.

Prasa Polska o zajęciu Albanii. Warszawa, 12 — Dzienniki w Polsce, a zwłaszcza rządowe z wielką rezerwą piszą o zajęciu Albanii przez Włochy.

Ogólnie podkreśla się, że Polska nie ma żadnych bezpośrednich interesów na morzu Adriatyckim.

Półrządowy »Kurier Poranny« wyjaśnia motywy, które popchnęły Włochy do zajęcia Albanii. Mają to być motywy wyłącznie o charakterze strategicznym.

Prasa opozycyjna naogół potępia najazd Włoch na małe sąsiedzkie państwo — Albanię.

Polska powołała 6 roczników. Warszawa, 11 — W Polsce powołano do szeregów wojskowych sześć roczników, a mianowicie od 1912 do 1917. Zwykle co roku powoływano wiele roczników na ćwiczenia wojskowe, lecz dopiero pod jesień, gdy tymczasem w tym roku powołano je już z wiosną. Irytuje to Niemców.

General Sikorski powrócił do kraju. Warszawa, 11 — General Sikorski, były premier rządu, po dwumiesięcznym pobycie we Francji, powrócił do kraju. General Sikorski zwiędził ostatnio pas obronny zwany linią Maginot i był obecnym na manewrach wojskowych we Francji.

Niemiec obraził naród polski. Warszawa, 11 — Niemiecki obywatel, Hans Wathe został aresztowany w Chojnicach, ponieważ znieważał naród i państwo polskie oraz obraził urzędnika kolejowego. Butny niemiec w chwili aresztowania znajdował się w pociągu niemieckim, jadącym przez terytorium polskie do Prus Wschodnich.

dzą, krajem gościnnym. Nie brolimy wstępu do naszego kraju, tym, którzy pragną tu przyjść, ożywieni duchem zgodnej współpracy. Mogą przyjść ci, którzy chcą wraz z nami wzbogacać się, zachowując jednak nasze prawa; mamy dosyć ziemi i ta ziemia jest urodzajna, horyzonty szerokie, serca wspaniałomyślne, lecz chcemy, by nas szanowali, bo jesteśmy panami tych rozległych ziem, które odziedziczyliśmy po przodkach. Chcemy zajmować miejsce, które nam przysługuje w gronie mocarstw świata, poważani i podziwiani dla ochotnej współpracy wnoszonej dla ogólnego dobra ludzkości. I z tego to miejsca, z żywego »interioru«, który jest przykładem zdrowego patriotyzmu, zabrałem głos, by wypowiedzieć te proste prawdy, podyktowane czystą miłością dla Brazylii — zakończył Prezydent Vargas.

Ks. Kard. Leme przybędzie do Parany

Kurytybski dziennik »O Dia« podaje, iż w czerwcu b. r. odbędzie się w Paranie wielka uroczystość koronacji statuy Cudownej Matki Boskiej z Rocio; drocogonna ta statua zostanie uroczysto przeniesiona do stolicy Parany; w pięknej katedrze kurytybskiej odbędzie się koronacja Matki Boskiej. Uroczystość ta będzie zorganizowana na wielką skalę, jako największa manifestacja katolicka. Organizuje ją ruchliwe

Stowarzyszenie Sodalicii Męskiej (Congregação Mariana do Paraná). Komisja organizacyjna zaprosiła już na tę uroczystość J. Em. Ks. Kardynała Sebastiana Leme, który łaskawie przychylił się do jej prośby; wysłał również zaproszenia do wszystkich arcybiskupów i biskupów w kraju i zapewne bardzo wielu z dostojników Kościoła przybędzie na zapowiedzianą uroczystość. Bliższe szczegóły zamieścimy wkrótce.

PROPAGANDA KAWY W ARGENTYNY

Minister Skarbu, p. Souza Costa, zakomunikował prezesowi Departamentu Narodowego Kawy, iż szef rządu uznał za dobry projekt kontraktów, które mają być zawarte między tym Departamentem a jedną z firm w Buenos Aires, w celu zainstalowania w Argentynie kilka domów do propagandy kawy brazylijskiej. Dzienniki ogłaszając tę wiadomość, chwalał inicjatywę, twierdząc, że propaganda kawy brazylijskiej w Argentynie może przynieść najlepsze rezultaty wobec zainteresowania, jakie wzbudza ten produkt w sąsiednim państwie.

ARGENTYŃSKO-BRAZYLJSKIE STOSUNKI HANDLOWE

Z Buenos Aires donoszą, że jest bardzo możliwym, iż wejdzie jeszcze w tym tygodniu w życie rozporządzenie rządu argentyńskiego, którym pragnie ułatwić taksy oficjalne i specjalne dla Brazylii odnośnie do weksli walutowych, przeznaczonych do importu i eksportu między tymi dwoma państwami.

KOMENDANT I-go BATALIONU DRÓG KOŁOWYCH

General Gaspar Dutra, minister Wojny, otrzymał zawiadomienie, że komendę I-go Batalionu Dróg Kołowych w Stanie Rio de Janeiro, objął major Paulo Mac Cord, ponieważ poprzedni komendant pułkownik Endoro Barcelos de Moraes udał się do stolicy.

TRZĘSIENIE ZIEMI W MINAS GERAIS

Z Belo Horizonte komunikują, że zanotowano lekkie trzęsienie ziemi w miejscowości Bomsucesso. W tej samej okolicy przed trzema miesiącami zauważono podobne zjawisko; wywołało ono wielką panikę wśród miejscowej ludności. Ostatnio miejscowości: Jaguaruna, Carioca i Pitangui zostały również nawiedzone lekkim trzęsieniem ziemi. Ludność z tych okolic opuściła swe mieszkania, uciekając na otwarte przestrzenie. Trzęsienie jednak nie wyrządziło żadnych szkód.

Rząd Stanu Minas Geraes, wysłał do miejscowości Bomsucesso komisję złożoną z inżynierów i sejsmografistów, którzy mają zbadać przyczynę trzęsienia ziemi w tej okolicy.

ARESZTOWANIE SEKRETA-RZA ROLNICTWA W SÃO PAULO

Z gabinetu interwentora federalnego Stanu São wydano dniu 12 b. m. następującą notę: Z polecenia interwentora federalnego został wydany nakaz aresztowania p. Mariana de Oliveira Wendel, który jest sekretarzem Rolnictwa w São Paulo. Aresztowanie zostało spowodowane ogłoszeniem przez niego artykułu, który ubliżał godności interwentora Stanu São Paulo oraz sprawowanych przez niego funkcji.

NOWY AMBASADOR BRAZYLII WE WŁOSZCACH

Okrętem »Queen Mary« udał się do Rzymu p. Pedro Leão Velloso nowy ambasador Brazylii we Włoszech.

Z Brazylii

429.000\$000 NA WALKĘ Z TRĄDYM W PARANIE.

Z Rio donoszą, że z ogólnej kwoty 10.000.000\$000 przeznaczono na walkę z trądem w całej Republice, dla Stannu Parana przeznaczono kwotę 420 kontów na budowę nowych i ulepszenie starych szpitali dla trędowatych.

MALARIA W CEARÁ

Telegramy z Fortaleza donoszą o krytycznej sytuacji ludności zamieszkującej w municypaliach leżących nad rzeką Jaguaribe. Grąsuje tam malaria i grypa, które to plagi przybierają coraz groźniejsze rozmiary. Mieszkańcy z całego obszaru nad wymienioną rzeką, apelują do rządu stanowego o pomoc; władze w tym celu poczyniły już różne przygotowania.

Rocznice wybitnych mężów.

W bieżącym roku przypadają stułtne rocznice wielu wybitnych mężów Brazylii jak: pisarza Machado de Assis, poety Casimiro de Abreu, pisarza Tavares Bastos, Tobiasa Barreto i Floriana Peixoto.

W poszukiwaniu za naftą.

Dziennik "Voz do Sul", który wychodzi w Anapolis, Stan Goiaz, donosi, że przez to miasto przeszły niedawno dwa wielkie kamiony z maszynami wiertniczymi, prowadzone przez japończyków; udali się oni w stronę "São José do Tocantins" w poszukiwaniu za naftą. Ten sam dziennik informuje, że budują ogólnie zacięte kanały wśród techników oraz ludności, ślady ropy naftowej w municypium Cavalcanti, gdzie woda może być używana przez ludność ani zwierzęta z powodu swego silnego zapachu nafty.

Złodziej na wystawie.

Jakis śmiały złodziej, bez zwroconia na siebie bważy straż, skradł z wystawy w Belo Horizonte okazy złota i srebra Kompanii Kopalń z Morro Velho.

Żydz do Ameryki Południowej.

Na pokładzie statku "Reino del Pacifico" przybywa do Ameryki Południowej 250 emigrantów żydowskich, którzy uciekają z Niemiec i Czecho-Słowacji. Przybywający do Ameryki żydzi są to przeważnie mężczyźni w młodym wieku.

Polaczenie Rio z Niteroi.

Dzienniki rioskie są prawie wszystkie jednego zdania, odnośnie do uznania akcji administracyjnej Henryka Dodswortha, Prefekta Dystryktu Federalnego. Według ogłoszonych ostatecznych danych, wiadomo jest, że Prefektura rioska obecnie jest zadłużona na 10 tysięcy kontów, kiedy w styczniu ubiegłego roku, dług ten wynosił jeszcze 40 tysięcy kontów.

W udzieleniu wywiadu, p. Henryk Dodsworth oświadczył, że zrobił tak jak mu dyktowała odpowiedź.

Wobec zarzutów, że zrobił tak jak mu dyktowała odpowiedź, powiedział, że nie ma nic do powiedzenia, że nie chce być rozpoczynać różne nowe prace administracyjne, których wymaga miasto. Między innymi, oświadczył on, że polaczenie Rio z Niteroi, jest przedsięwzięciem, którego Prefektura rioska musi dopiąć. Jeżeli nie sama, to przynajmniej przyczyni się w znaczącej części do zrealizowania tego dzieła.

Trzeci Kongres Aptekarzy.

W Belo Horizonte odbyła się Inauguracja III-go Kongresu Brazylijskiego Aptekarzy, przy udziale reprezentantów wielu Stanów Brazylii.

Bardzo starannie urządzona wystawa produktów aptekarskich jest umieszczona w jednym z pawilonów Feira de Amostras.

List współodkrywców Brazylii do króla Caminha.

Od szefa Policji Dystryktu Federalnego, p. Felinto Millera, otrzymujemy bardzo ciekawą broszurę pod tytułem: "Carta do Pero Vaz de Caminha a El-Rei Manoel, D. 1 de maio de 1500." Jest to ciekawy, historyczny dokument współodkrywców Brazylii do króla portugalskiego. Za imię ten upominek Redakcja "Ludu" składa Ofiarodawcy podziękowanie.

Sprzedza się okazjule 200 akrów bardzo dobrej pod uprawę ziemi z fachualem i z zabudowaniem. Ziemia jest położona o 1 kilometr od stacji. Cena okazujula Informacji udzieli właściciel: Frederico Koch w Irati.

Tragiczny los królowej albańskiej

Liczne telegramy donoszące o krwawych walkach albańczyków z włochami, którzy chcą ich pozwać wolności, poświęcają wiele wspomnień królowej albańskiej Geraldynie. Bo też wyrasta ona na bohaterkę przyboku swego męża Achmeta Zogu, dzielnego króla Albanii.

Węgierska szlachcianka - królową albańską

Obecna królowa, a raczej żyła, była królową albańska nie jest rodowitą albańską. Jest ona czystej krwi węgierką i jej rodowe nazwisko brzmi: Księżniczka Geraldyna Apponyi.

Dwa lata temu też bardzo wiele opowiadano sobie o księżniczce Geraldynie. Sygnęła ona rodzinę z wielkiej urody.

Pewnego razu do rodzinnego miasta Geraldyny, przybyli na wakacje trzy siostry króla albańskiego, Achmeta Zogu. Siostrzom królewskim tak spodobała się urodziwa szlachcianka węgierska, że postanowiły one poznać swego brata króla Zogu z piękną księżniczką. Zogu był kawalerem i właśnie poszukiwał narzeczoną. Za prosiły one w tym celu Geraldynę do zwiedzenia Albanii, gdzie też znalazły dośwy sposobności, by dać ją poznać swemu bratu Achmetowi. Od pierwszego już spotkania król albański został oczarowany pięknoscią, rozumem i inteligencją panny Apponyi. Wnet też poprosił ją o rękę. Piękna księżniczka węgierska, pomimo, że w wielu pięknych i bogatych rodaków, ubiegało się o jej rękę, pomimo, że król Albanii, jak i cała rodzina królewska wyznawała religię mahome tańską, bez wahania zgodziła się poślubić króla — mahometanina, urzęczona zapewne tytułem królewskim, który ją czekał w Albanii.

Dnia 27-go sierpnia 1938 roku młodziczka księżniczka Geraldyna Apponyi, pochodząca ze starej katolickiej rodziny węgierskiej, poślubiła w meczecie 43-letniego króla albańskiego, Achmeta Zogu, potomka tureckiej rodziny paszów. Na ślubie tym było

wielu zaproszonych przyjaciół, między innymi i hr. Ciano, minister Spraw Zagranicznych Włoch, ten sam, który teraz prowadził atak wojenny samolotów włoskich na podbój Albanii.

101 strzałów armatnich

Dnia 5-go b. m. (Wielką Srodą) królowa Geraldyna porodziła syna, następcę tronu albańskiego. Radosć króla i całego narodu albańskiego, który uwielbiał królową, była wielka. W stolicy, armaty oddały 101 strzałów, zwiastując narodzin dziecka tronu. Nikt wtedy chyba nie przypuszczał, że strzały te będą sygnałem strzałów wojennych. Oto nie upłynęły nawet cztery doby, a zdnow odezwały się strzały armatnie i bomby samolotowe, ale zwiastujące już nie radość lecz smutek, zniszczenie i wygnanie. Były to strzały z nieprzyjacielskich armat i samolotów. Włosi najechali na Albanię, zajmując nadmorskie miasta albańskie.

Chora królowa udaje się z synem na talazkę.

Na wieść o najeździe włochów na Albanię, król Zogu, pragnąc uratować królowę i syna przed upakarzającą niewolą, rozkazał natychmiast wyjechać swą żonę i nowonarodzonego dziecko, w bezpieczne miejsce. Nie było to łatwe. Wszak nie upłynęło nawet jeszcze 48 godzin od porodu dziecka. Królowa leżała w łóżku mocno osłabiona. Przed pałac królewski zajeżdżały kryte auta. Sanitarlusze wniesli do pałacu nosze; na nich to przeniesiono chorą królową oraz niemowlę do specjalnego auta. Wszystko to działo się w tajemnicy, z wielkim pospiechem, wśród odgłosu huku armat i terkotu wojennych, nieprzyjacielskich samolotów. Nawet w tej ciężkiej chwili nie miał kto pocieszyć królowę, król bowiem na chwilę przedtem oświadczył jej: "W tej ciężkiej chwili należę cały do narodu i wybiegł abym zajął się obroną zagrożonego kraju."

Tragiczna ucieczka nocą.

Gdy tylko uložono królową w aucie, zafany zsofer pusił motor z całą siłą, jadąc, bez światel, by niespostrzeżenie wyjechać z zagrożonego miasta. Niełatwa jednak była jazda. Co chwila auto musiało zwalniać biegu, bo drogę tarasowały zbierające się wojska do walki. Auto skierowało się za miastem w stronę granic greckich. Straszna to była podróż dla chorej matki i jej dziecica. Po 14 godzinach forsownej jazdy nocą, po drogach często wyboistych, w obawie zasadzki i niepewności, dojechano do granicy greckiej. Zajechano do najbliższego miasta prowincji greckiej Florina i tu postanowiono nieco dać wypoczynku chorej królowej.

Coż, pocujemy przeciw przemocy!

Skoro rozeszła się wieść, że królowa albańska bawi w miejscowości Florina, przybyli do niej natychmiast dziennikarze, pragnąc uzyskać od niej jakies wiadomości dotyczące Albanii.

"Coż może począć Albania - oświadczyła królowa - przeciw tak wielkiej sile zbrojnej. Ufam, jednak, że społeczeństwo angielskie wzruszy się na widok tak tragicznego najazdu na mój kraj."

Spotkanie wygnanców na obecnej ziemi.

Następnego dnia przybył do Floriny król Zogu wraz swym sztabem i bagażem. Widać było, iż był bardzo zmęczony. Smutne był oto spotkanie króla pozbawionego tronu i swego kraju ze swą małżonką, chorą matką, której obiecał kiedyś zapewnić dostatki królewskie. Wgnanie i cierpienia nie osłabiły ducha pary królewskiej. Księżniczka-węgierska okazała się bohaterką, godną purpury królewskiej. Nie narzeka na swój ciężki los, dodaje otuchy swemu małżonkowi, gotowa dzielić z nim ciężki wygnany los.

Ostatnie telegramy donoszą, że stan zdrowia królowej Geraldyny nagle się pogorszył, zapewne wskutek wyczerpania podróży.

Redaktor H. Żerek w Erechimskiem

Szan. PP. Agentom i Czytelnikom "Ludu", donosimy, że Redaktor "Ludu" p. Henryk Żerek w drągiej połowie bieżącego miesiąca, będzie bawił w swych rodzinnych stronach Trzeze de Mato; z tej okazji odwiedzi on w tym czasie Agentów "Ludu" w Boa Vista do Erechim, Trzeze de Mato, Hortencia, Bibeirão Torto (Nova Fotonia), Floresta, Suro i inne. Przypominamy, że będzie to najlepsza okazja, by na jego ręce uścielić wszelkie zażyczenia za prenumerat i Kalendarz "Ludu", poczynić nowe zamówienia na "Ludu" oraz poradzic się we wszelkich sprawach dotyczących "Ludu".

Administracja "Ludu".

Poświęcenie kamienia węgielnego

Pod kościół w Catanduvá. W niedzielę, dnia 23 go b. m. odbędzie się w Catanduvá (mun. Lapa) wielka uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod nowy duży kościół parafialny oraz uroczysta Msza święta i kazanie. Na uroczystości ten Kościół wraz z miejscowym księdzem proboszczem zaprasza wszystkich wiernych nie tylko z Catanduvy lecz i pobliskich miasteczek i kolonii. Po nabożeństwie, na placu przed bramą kościelną odbędzie się "festa" z różnymi niespodziankami dla gości, a na dochód budowy kościoła.

Komitet Kościelny.

KURTYKA

Rocznica sakry J. E. Księdza Arcybiskupa Rocha.

Wikariusz generalny archidiecezji Kurtybaskiej, ks. prałat Lamartine C. de Miranda, podaje do wiadomości, że w przyszłą sobotę to jest dnia 15 b. m. w rocznicę sakry biskupiej J. E. Księdza Arcybiskupa Attico Euzebio da Rocha, odbędzie się w katedrze o godzinie 8 i pół uroczysta Msza święta dziękczynna, na którą zaprasza się duchowieństwo, stowarzyszenia i kolegia katolickie, a tak samo wszystkich wiernych.

Parana

Matuzalemy w Tomas Coelho

W Tomas Coelho odbył się kilka dni temu pogrzeb s. p. Pawła Przybyłaka, który dożył 99 lat. Jego żona Wiktoria zmarła kilka tygodni temu, mając 96 lat. Oboje staruszkowie cieszyli się czczeniem z dwołem do późnej starości.

Iskierki z Brazylii

Jeden z dzienników rioskich ogłosił nazwiska prefektów Stanu Rio, którzy będą zwolnieni ze swych urzędów z powodu osiągnięcia wieku przewidzianego w dekrete - prawie, ustalającym urzędowanie i tchnie.

Prefekt miasta São Paulo wysłał do Interwentora federalnego list, prosząc o dymisję ze swego urzędu.

Pez argentyński 38810; Pez urugwajski 57430.

Statkiem "Monte Pascoal" uda się do Europy 400 Niemców, którzy powracają do swego kraju. Niemcy ci pochodzą: z Buenos Aires 40, z Montevideo 4, z Rio Grande do Sul 110 i 142 z Santa Catariny.

Ambasadorem Francji w Brazylii został zamianowany p. Jules Henry.

W Buenos Aires kanclerz Cantillo i ambasador Rodrigues Alves podpisali argentyńsko-brazylijską umowę dotyczącą wymiany walutowej.

Rioski dziennik "O Globo" donosi, że rząd angielski zapisał Głównemu Sztabu Wojsk na manewry wojsk angielskich, które mają się odbyć wkrótce w Anglii.

Były prezydent Brazylii, p. Julio Prestes zachorował poważnie w São Paulo; w imieniu interwentora Barrosa odwiedził chorego sekretarz dr Moura Rezende.

Z Rio donoszą, że J. Em. Ks. Kardynał Sebastian Leme powrócił w tych dniach do Brazylii; bawił on, jak wiadomo w Rzymie, biorąc udział w konklawe kardynalskim.

Z POLSKI I ZE ŚWIATA

Zmarł człowiek, który przed wojną ukrywał Józefa Piłsudskiego.

Zagłębie Dąbrowskie, tak silnie związane z akcją niepodległościową w okresie przed wojną światową, straciło jednego z najwybitniejszych działaczy niepodległościowych. Zmarł w Czeladzi przeżywszy 70 lat, emeryto-

wany sztygar z kopalni "Saturn" śp. Piotr Paweł Dehnel.

Zmarły mieszkał przed wojną na granicy niemieckiej i oddał wielkie usługi sprawie polskiej, przeprowadzając do Niemiec przez zieloną granicę bojowców polskich oraz działaczy niepodległościowych, sejmianych przez rządy carskie. Dehnel ukrywał niektórych bojowców i działaczy u siebie, przechowywał druki propagandowe itd.

Do historii przeszło kilkakrotnie ukrywanie przez niego Marszałka Józefa Piłsudskiego, którego Dehnel również przeprowadził przez granicę niemiecką. W mieszkaniu zmarłego, znanego jako "Paweł z Saturna", bojowcy polscy przechowywali swego czasu tak zwany "skarburógowski".

Czeskie miasto było jeden dzień Republiką

Gdy okupacyjne wojska niemieckie nie nadeszły na czas do miasta Beroun już po ogłoszeniu protektoratu w Czechach i na Morawach, burmistrz tego miejscowości wysłał miejskiego herolda by oświadczył mieszkańcom jego proklamację o utworzeniu wolnej republiki miejskiej. Po przybyciu wojsk niemieckich w dniu następnym, do woda niemiecki wypersadował mu to i nakazał odwołanie tej proklamacji.

Złowrogie widmo Hitlera wystraszyło złoto z Holandii i Szwajcarii

Ostatnio wydarzenia w Europie środkowej wywołały panikę w siewcis finansistów hodenderskich.

Wobec bezkarności niemieckiej małe państwa sąsiadujące z Rzeszą wykazują wielkie zdemorowanie. Odtąd się to zwlaszcza na tak czułym barometrze jak barometr finansowy.

Widomość o zajęciu Pragi przez Niemców i zagrabienie przez nich wielkich zapasów złota i dewiz granicznych (około 100 milionów dolarów), wystraszyło finansistów holenderskich do tego stopnia, że wyszli do Ameryki czwartą część wszystkich go złota, jakie znajdują się dotychczas w Holandii. Ucieczkę złota z Holandii spowodowała również wiadomość, że banki szwajcarskie ulokowały swe zapasy złota w Londynie.

NAJWIĘKSZY WYNAŁAZEK DLA KOBIETY JEST

Fluxo Sedatina

(Przyrządza je VIELERA) Kobieta nie będzie cierpieć więcej. Używaj kolki w ciągu 2 godzin. Używa się przeciw wszelkim chorobom kobiecym po porodach. Jest to lekarstwo wspaniałe i uspokajające regulujące braw.

Przez 10 tysięcy lekarzy jest ono uznane za bardzo skuteczne.

Fluxo Sedatina

Co inni piszą

Anglia i Niemcy

Ciekawie niezmiernie światło rzuca na sytuację obecną między Anglią i Niemcami sławny pisarz polityczny mieszkający w Londynie i podplujący się pseudonimem "Angur".

Twierdzi on że między Anglią i Niemcami toczy się obecnie wojna bezkrwawa, w której Niemcy poniosą szybko klęskę.

Angur twierdzi, że Hitler zaspaił chwilę, gdy mógł być uderzyć na nieprzygotowaną Anglię i zwyciężyć. Dzisiaj jest już zapóźno. Ołbrzymie zbiorzenia angielskie posunęły się już tak daleko, że Niemcy stanowczo załamali się ekonomicznie, choć tym zbrojeniom angielskim dorównać.

Angur twierdzi, że już dziś są znaki ekonomicznego krachu w Niemczech. Świadczy o tem najlepiej sposób, w jaki Niemcy starają się zdobyć za wszelką cenę dewiz zagraniczne, już nie na zakupno surowców dla przemysłu wojennego, ale na zakupno żywności. Nietylko to, rząd niemiecki zmuszony jest przy pomocy spekulacji giełdowej zdobywać fundusze na zbrojenia. Gdy brakuje mu pieniędzy, wówczas puszcza w naród straszaki wojenne. Posiadacze akcji przemysłowych sprzedają je za bezcen.

Następnie propaganda rządowa w celu zdobycia zbytu po cenach zwiększonych na tani zakupione papiery wartościowe, utrwała w narodzie wiarę w pokój. Zdobyte w ten sposób pieniądze idą na zbrojenia.

Angur przypomina ostatnie oświadczenie w mowie Chamberlaina, że wysięg zbrojeniuw doprowadzi państwa do bankructwa i dodaje od siebie, że Anglia nie bankrutuje, bo daleko wcześniej nastąpił krach w państwach totalnych. Jego zdaniem w Niemczech już się krach ekonomiczny zaczął, gdy Anglia dopiero zaczyna swoje zbrojenia na olbrzymią skalę.

Angur twierdzi, iż pokojowy parol Chamberlaina ma dziś już taki mocny pokrowiec, że wygląda on tak twardy jak butawa marszałkowska.

W twierdzeniu Angura jest wiele słuszności. Zresztą dał on wiele przedtem dowodów iż jest dobrze poinformowany i świetnie umie się orientować w sytuacji międzynarodowej.

Pytania i odpowiedzi

P. Józef Filip z Joaquim Tavora pisze nam, że bardzo podobała się mu powieść drukowana w "Ludzie" p. t. "Niedźwiedź", tym więcej, że w 1915 roku jako inienic wojenny posnał te wszystkie okoliczności, po których podrozwał bohater powieści, Skop. Panu Filipowi dziękujemy za nadesłane prenumeraty oraz za życzenia i słowa uznania.

Ks. Jan A. Hadziński, Corumbá. Serdecznie dziękujemy za nadesłaną prenumeratę; Polskie Radio z Warszawy nadaje codziennie począwszy od godziny 8mej wieczorem na krótkiej fali 19,5 m oraz na 25 m.

Łatwiej jest uchwyścić falę 19,5. Od dwu miesięcy, a zwłaszcza w ostatnich dwóch tygodniach audycje Polskiego Radia tak co do siły i czystości odbioru, jak i urozmaicenia programu nie ustępują w niczym stajom francuskim, włoskim czy niemieckim.

Widomości codziennie Polskie Radio o godzinie 8,45 wieczorem.

P. Fr. Skowroński. — Nadesłany artykuł zamieszczamy w Kalendarzu "Ludu" na 1940 rok.

P. Edmond Jaworski ma w Redakcji do podjęcia list.

DOBRE NERWY, MOCNY ORGANIZM.

Świeże powietrze, dostateczne odżywianie się, częsty wyspocnek i ćwiczenia fizyczne są konieczne dla organizmu, w celu utrzymania zdrowego naszego systemu nerwowego.

Wielu ludzi nie orientuje się jeszcze w tych sprawach, choć posiadamy już dziś liczną literaturę o higienie.

Nie trzeba o tym zapominać, należy baczyć na swój stan zdrowia i odpowiednio odżywiać.

Bardzo wielu ludzi bowiem pochłania pokarmy, ale się nie odżywiają należycie i stąd niektórzy mają organizm niedorozwinięty lub skłonny do schorzeń.

Odżywiamy się więc należycie, ażeby nasz organizm posiadał wszelkie potrzebne składniki. W wypadku zaś, gdy naszemu organizmowi jest brak fosforu i z tego powodu opóźniony nas zniechęcenie do pracy, niepokoje, osłabienie pamięci, niezdolność do wysiłku, wtedy udajmy się do lekarza, który uapewno przepisze nam zastrzyki słynnego lekarstwa "Tonofosfina". Już po kilku zastrzykach powrócą nam utracone siły i będziemy się czuć zdrowymi i zadowolonymi z życia.

Dr. Antoni Firakowski
ADWOKAT
Specjalizacja w sprawach robotniczych. — Sprawy cywilne i handlowe.
Naturalizacje i inwentarze.
Biurowo: Av. Silva Jardim 1212 (róg 24 de Maio).

Farmacia da Criança

Właścicielka
Hanna Badzińska.
Aptekarka Dyplomowana.
Recepty przygotowuje się szybko i sumiennie. Lekarstwa krajowe i zagraniczne tak dla dzieci, jak i dla dorosłych.
Eua Emilian Pernetta 139, Curitiba.

Jest do sprzedania maszyna do pisania z polskimi klawiszami marki **UNDERWOOD**
Travessa Marumbi 156 — Curitiba.

Kupię w każdej Hości nasiona musztardy i lnu
EDMUND WINIARSKI
Rua Dezembargador Motta 1316 Curitiba.

Auto do wynajęcia

Limuzyna pierwszorzędna, numer 576, przy Praça Zacharias, numer telefonu 520.
Właściciel **Józef Kmieć**, szofer zawodowy.

Dr. J. Aleksander Dobrowolski

Konsult.: od 10—12 i od 3—7
Plac Tiradentes 322.
Klinika ogólna, chirurgia. Leczenie złamań kości, żyłaków hemoroidów.
Rua 13 de Maio, 879 — Telefon 1036

Dr. Carlos Moreira

Prof. Catedrático da Faculdade de Medicina.
Especialidade em moléstias dos olhos, ouvidos, nariz e garganta.
Consultório: Av. João Pessoa, 68, Altos da Pharmacia Avenida. Resid.: Rua Visc. de Nacar, 860
Telephone 8-8-8 — Curitiba.

APTEKA TELL
DROGERIA
Sigel Etel & Cia

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne.
Vermicela Tell wróg robaków i glist.
Farby Tell najlepsze do farbowania i uczenia sukienek.
Fermento Tell ekonomicznie drożdże do ciasta i chleba.
Recepty lekarskie załatwia się rzetelnie i sumiennie.

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. Klinika dla dzieci i dorosłych. — Leczy żyłaki, rany na nogach bez operacji.
Kons. Nad apteką, Av. João Pessoa 68. Przyjmuje od 10—12 i od 4—6. — Tel. 8—7—5.
Rez. Command. Araujo 970. Telefon 424.

Apтека Humanitaria
Drogeria
Rua Dr. Trajano Reis Nr. 37 Curitiba

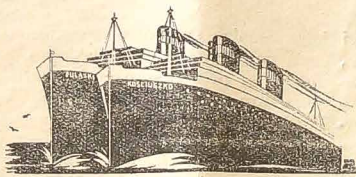
Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.
Recepty lekarskie załatwia się szybko i sumiennie.

Leczenie radykalne bez operacji **hemoroidów, żyłaków**, leczenie chorób **żółdkowych, dwunastnicy, niestrawności, zgagi, kiłszek, wzdęcia, bólu kolka, ślepego kiłszka, polipów, raka, wrzodów na nogach.**

DR.
Mendes de Araujo
Aven. João Pessoa 68
Przyjmuje od 2—6 godziny.

Gdynia - Ameryka

LINE ŻEGLUGOWE S. A.
LINIA POŁUDNIOWO-AMERYKAŃSKA
Lamport & Holt Line — Rio de Janeiro.
Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskim okrętem pospieszonym

» PUŁASKI «

Rozkład jazdy z Polski do Ameryki Południowej:
Odjazd: Pulaski Pulaski
z Gdyni
Kiel-Holtenau 21 4-39
Dakar 22 4-39
Rio de Janeiro 1 5-39
Santos 10 5-39
Montevideo 11 5-39
Buenos Aires 14 5-39
15 5-39

Odjazd do Europy:
Pulaski Pulaski Pulaski
Buenos Aires 20 5-39
Santos 24 5-39
Rio de Janeiro 25 5-39
Victorii 26 5-39
Dakar 3 6-39
Boulogne 11 6-39
Kiel-Holtenau 13 6-39
Gdyni 14 6-39

Informacja i sprzedaż kart okrętowych z Polski do Polski i do
Lamport & Holt Line Ltd.
Rio de Janeiro, Rua 1º de Março, 100.
F. S. Hampshire & Co.
São Paulo, Rua Libero Badaró, 39.
Firma Brazpol (Emiliano & Mazarek)
Kurutyba, Avenida João Pessoa 71, 1-sze piętro.
Caixa Postal, 111. Telefon 1761.
Companhia Navegação das Lagoas
Porto Alegre, Rua Siqueira Cam os 1170—1º

**„Chargeurs Reunis“
„Sud Atlantique“**

Francuskie linie okrętowe
Informacji w języku polskim i brazylijskim udziela
P. TEOFIL G. VIDAL
CURITYBA, Rua Barão Rio Branco 209, Paraná.
Specjalne wygody w klasie 3-ej i turystycznej
Kompania ta sprzedaje bilety bezpośrednio do każdego miasta w Polsce i odwrotnie bilety z Polski do Brazylii. Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylią i Argentyzną.

Mala Real Ingleza

„H. PATRIOT“ 17 go kwietnia do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:
Almanzora 18 kwietnia
H. Chieftain 25
Asturias 30
H. Princess 9 maja
Z Santos do Europy:
H. Patriot 17 kwietnia
Almanzora 29
H. Monarch 28
Asturias 9 maja
Sprzedaje się sztykarty 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Łotwy, Irlandii, Czechosłowacji, Jugosławii, Austrii, Rumunii, i Bessarabii.
Na podstawie porozumienia istniejącego między rządami Polski i Anglii, pasażerowie-emigranci z Polski posiadający karty wezwania „prepaid“ (chamadas) **T-wa Royal Mail Lines** mają zapewnione takie same traktowanie i ułatwienia z jakich korzystają posiadacze „prepaid“ Linii Gdynia — Ameryka.
Powyższe stosuje się zarówno do nabywców kart jak i do pasażerów w Polsce. Informacji udziela Agencja:
MILLET, GODDARD & Cia., LTDA.
Rua Libero Badaró, 95, São Paulo
lub **ROYAL MAIL AGENCIES (BRASIL) LIMITED**
Agentes da Royal Mail Lines, Limitet
RIO DE JANEIRO, SANTOS

BALSAMO
S. A. HELENA
Infallível contra dores.
leczy reumatyzm, bóle w pierśiach, bóle zębów, uszu, neuralgię, kolki, świeże rany i t. p.

Lekarstwa używa się bez nacierania
Jest donabycia we wszystkich aptekach.

Sklep
Artykułów spożywczych
Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa
Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje królowe i zagraniczne.
SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE
Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
Praça Coronel Encas 30, Róg São Francisco 57 obok Igreja da Ordem — Curitiba.

DR. E. TEMPSKI — Lekarz.
Pierwszy asystent 2-go Oddziału Kliniki Wewnętrznej, Uniwersytetu Parańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalność: Choroby serca i płuc. Klinika ogólna. Choroby skórne. Leczenie ran i żyłaków przez najnowsze metody. Konsultorium. Farmacia Guatira, Telefon 675, rua Mar. Floriano 740, Kurutyba: od godz. 10 do 12 i od 3—5. Wydział: Rua Silva Jardim 285. Telefon 677. Przyjmuje wezwania w dzień i w nocy.

Mimo postępu techniki — żołnierz decyduje o losie wojny.

W książce swojej o wojnie Hiszpanii p. t.: „Le développement et les enseignements de la guerre en Espagne“ (Rozwój i dowiadczczenia z wojny w Hiszpanii) gen. Duval przeprowadza analizę poszczególnych, lepiej znanych epizodów z działań wojennych na półwyspie Iberyjskim.

O bitwie pod Guadalajara, która zakończyła się porażką dywizji włoskich, pisze generał Duval, iż była to operacja niedostatecznie przygotowana i nieumiejętnie przeprowadzona. W bitwie tej brały udział ze strony Włochów cztery dywizje, grupa artylerii korpusnej, batalion pancerny i 60 samolotów. Decydującą rolę w ujemnym wyniku bitwy odegrał brak łączności między poszczególnymi grupami oraz dezorientacja w użyciu broni pancernej i artylerii.

Po rozpatrzeniu trzech faz operacji wojennych — Bilbao, Madryt, Santander — gen. Duval dochodzi do wniosku, iż obecnie przykłada się zbyt wielką wagę do materiałów wojennych, zbyt małą zaś do żołnierza, gdy w rzeczywistości najlepsza broń i zaopatrzenie techniczne nie przeważa szali, jeśli nie towarzyszy im wyćwiczona armia i dobre dowództwo. Dalej twierdzi autor, iż z całego przebiegu operacji wynika wyższość metody manewrowej nad wyścigującą akcją obronną.

Zużycie broni i amunicji w obecnych wojnach osiąga tak wysoki stopień, że zaopatrzenie szwankuje z reguły. To zaś powoduje przerwy w akcji i sprzyja strategii obliczonej na przewlekaniu. Autor wywodzi niezwyczajnie ważną rolę linii kolejowych w czasie działań wojennych, które oddają niezastąpione usługi, pomimo

daleko posuniętej motoryzacji oddziałów walczących.
Oceniając rolę artylerii gen. Duval wyraża opinię, iż brak dział kalibru 15 cm. utrudnia ogromnie przygotowanie ataku. Dowiadczczenia zebrane na polach bitew w Hiszpanii potwierdzają wyższość haubic nad innymi typami dział, gdy chodzi o poparcie akcji piechoty.

Dużą, czasem decydującą rolę odgrywa lotnictwo w czasie bitwy, jak się to okazało na przykładzie bitwy

Wesoly kącik

Gonitwa za taksówką

— Zaczekał pan tu na mnie z taksówką przed kwiaciarnią — rzekł pan Ignacy Kąkol do szofera. — Na ślub do siostry rozdanej wale, z takim tego bez kwiatów nie uchodzi.
— Dobrze! — zgodził się szofer — Ale spiesz się pan, panie, bo każda jedna minuta kosztuje.
Kupowanie kwiatów trwało jednakże dość długo. Pano Ignacemu nie się w kwiaciarni nie podobało, ruszył więc piechotą do drogi. Z drugiej do trzeciej i gdy wreszcie wyszedł z bukietem na ulicę, stanął mocno zafasowany.
— Gdzie ja taksówkę zostawiłem? Może pana Ignacego poczęł gorączkowo pracować. Jednakże bez skutku.
— Palakoc sionowa! — jęknął — Co teraz będzie? Przecież tam zegar chodzi i coraz więcej na liczniku wyblja.
Bez groza się zostane, jak pragnę zdrowia. Gdzie taksówka?
Zimny pot, zrosił czoło pana Ignacego.

pod Guadalajara oraz przy zdobyciu Bilbao. Pod Guadalajara samoloty armii generała Mijai zdecydowały o wyniku bitwy przez rozbielenie kolumn pancernych i amunicyjnych, stoczonych gęsto na jednej szosie w trudnym terenie. Zamek, który powstał, umożliwił atak na białą broń, po czym nastąpiło przerwanie frontu.
We wszystkich innych operacjach przewaga sił lotniczych była jednak po stronie armii generała Franco i ona to ułatwiła w dużym stopniu zdobycie tak silnych naprzekład pozycji, jak Bilbao oraz operacje na froncie katalońskim.

wanie ruchu ulicznego, przeto skazany został na 8 złotych grzywny.
Wyjaśnione.
Osmioletni Jurak zwraca się w czasie zwiedzania ogrodu zoologicznego do ojca:
— Tatusiu, powiedz mi, dlaczego słoń ma trąbę?
— Zadajesz strasznie głupie pytania — odpowiada ojciec. — Zupewnie rozumiałe, że słoń ma trąbę po to, żeby go można było odróżnić od konia.
Na przechadzce.
Tatus przechadza się ze swym synkiem po parku.
— Dlaczego? — pyta malec — dlaczego, tatusiu, liście są takie czerwone jesienią?
— To dlatego, mój maly, że patrzyły na wiele różnych rzeczy, które się tu działy w ciągu wiosny i lata...
Miał krawca
Mądry człowiek podobny jest do szpilki: nigdy nie pójdzie za daleko, bo go głowa zatrzyma.

— O rany Julek — ryknął i ruszył na poszukiwanie taksówki.
Tego dnia wieczorem latat po ulicach, dziwnie wyglądający jękomosć. Palto miał rozpięte, włosy zlepione na czole, a dziłko wybaluszone oczy rozpaczyliwie czegoś szukały.
Jęgomosć ów chwylał coraz to innego przechodnia i pytał chrapliwie, potrząsając zawiedzionym i zabloconym bukietem:
— Nie widział pan gdzie taksówkę z szoferem blondynem. Niebieskie ślupia ma, wąski maly.
Otrzymałszy zaś odpowiedź negatywną, pędził dalej.
Dopiero późną nocą odnalazł pan Ignacy (gdyż on to właśnie był) swoją taksówkę. Długo przyglądał się licznikowi, po czym z bólem serca zapłacił należną sumę.
Nie na tym jednak koniec udręki pana Ignacego.
Ponieważ w ciągu owego tragicznego dnia zarobił sobie aż cztery protokoty za zakłócenie porządku i tamo-

ELIXIR 914
nieważny go zauważa siępo kilkunastu dniach:
1) Krew czysta, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2) Zniknięcie przyszców, egzema, wrzodów, swędzących, rąk, jęczących i t. p.
3) Zniknięcie zupełne **Konmaty-zmu**, bólów w kościach i bólu głowy.
4) Zniknięcie objawów syfilisytocznych wszelkich nalaomaga spowodo w ych przez syfilis.
5) Zolądek i kiszki bąda w doskonalyo stanie, bo „Elixir 914“ nie atakuje żolądka i nie zawiera jodków.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali, tudzież specjalistów w chorobach oru zolądkowch na the syfilisytocznych.
Elixir 914 w flaszczech o zdwojonej wielkości 20 proc. zniżki.

OKAZJA!

Jest do sprzedania dom w bardzo dobrym stanie, wysoko położony, znajdujący się przy ulicy brukowanej, blisko linii tramwajowej. Informacji udziela się przy Praça Garibaldi 46, Curitiba.

Uśmiechnięta twarzyczka

dziecko staje się blade i smutne gdy biegunka osłabia i wyczerpuje drobne ciało. Stosując wówczas z całym zaufaniem powieszcznie znany środek leczniczy Eldoformio w tabletkach, preparat firmy „Bayer“.
Już przy pierwszych objawach biegunki podajeje natchmianst dziecku
Eldoformio
w tabletkach, gdyż leczy szybko i pewnie biegunki u dzieci i u dorosłych.

Polska na straży swych granic!

Rio, 7 (Pat) — W nastrojach społeczeństwa polskiego po ostatnich wydarzeniach politycznych w Europie, zapanało jedno wspólne dla wszystkich uczucie: być gotowym na wszelką ewentualność i zdecydowanie odeprzeć wszelki zamach na całość państwa. Ujawniają to wszystkie odłamy narodu bez różnicy zapatrywań politycznych. Twarde i kategoryczne słowa woli oporu widnieją na łamach całej prasy od socjalistycznego «Robotnika» do prawnicowego «Warszawskiego Dziennika Narodowego».

Szczególnie jasno i bez pozostawienia jakiegokolwiek złudzeń ujął zagadnienie organ kół wojskowych «Polska Zbrojna». Artykuł jej pod tytułem «Jesteśmy gotowi» wyraźnie odsonił uczucia przenikające nawskroś cały naród polski.

Polacy — pisze «Polska Zbrojna» — w pełni doceniają znaczenie siły w tworzeniu się faktów historycznych. Wiedzą i rozumieją, że siła i wojna są żelaznym prawem rzeczywistości i rozstrzygającym czynnikiem w historii. Naród polski znalazł potwierdzenie tej prawdy w tragicznym losie Czechosłowacji, gdzie zapomniano o własnej sile, a uwierzone w opiekę i gwarancję innych. Wymowę tego przykładu Polacy zrozumieć doskonale. To też dzisiaj wyraźnie oświadczają, że gotowi są do wszelkiej wojny z każdym choćby najsilniejszym przeciwnikiem. Nie przeraża Polaków ani ilość nieprzyjacielskich dywizji, ani czykolwiek tupet. Wierzą, że ilość własnych wojsk, ich duch bojowy i męska postawa całego społeczeństwa wystarczą do zwycięstwa.

Polacy są synami wielkiego narodu pamiętającego Grunwald, Wiedeń i rok 1920. Jesteśmy spokojni, akcentuje «Polska Zbrojna», bo wiemy, że nasze zwycięstwa nie są tylko przeszłością. Nasze bagnety i w przyszłości będą narzędziami zwycięstwa. Czekamy na nie. Będziemy się bić dobrze, bo wiemy, że historia wielkich dokonań pisana jest w księdze dziejów żelazem i krwią mężnych narodów.

Artykuł ten zacytowały również inne dzienniki. Stał się on niejako powszechnym wyznaniem wiary całego narodu polskiego.

Ale nie tylko w imię obrony swych granic Polska gotowa jest wystąpić do walki. Za «casus belli» uważać będzie także wszelki zamach na swą godność narodową. Polska — pisze «Express Poranny» — wyżej ceni swój honor niż pokój. Poczucie honoru przywiodło Polskę do niepodległości. Jest ono znamiennym dzisiejszej Polski i organicznym czynnikiem jej racji stanu. I dlatego każdy trzeźwy polityk, przestraszony «Express Poranny», nie powinien zapomnieć o tym naczelnym rysie polskiej psychiki narodowej. Polska, nie tylko stoi na straży swych granic, nie tylko strzeże swych żywotnych interesów, ale także podejmuje zawsze walkę bez pardonu o honor — swój największy skarb narodowy.

«Chwila bieżąca jest okresem istotnego renesansu najbardziej bohaterskich cech psychiki narodowej» — podkreślają, inne dzienniki — «Gazeta Polska» oświadcza, że Polska każdemu przeciwnikowi, który chciałby targnąć się na jej interesy może spokojnie spojrzeć w oczy z poczuciem gotowości i siły.

Tak zdecydowane nastroje konkretnie się jeszcze wyraziły podczas odbywających się właśnie w Warszawie ćwiczeń obrony przeciwlotniczej. Przeprowadzone z całym realizmem odwróceniem warunków wojennych, dały sposobność mieszkańcom stolicy do zmanifestowania swej postawy wobec możliwości ataków. Ćwiczenia te uznano za symbol chwili a zarazem za sprawdzian zdyscy-

plinowania i gotowości bojowej narodu. Przykładności stolicy, która na dźwięk syren alarmowych stawała w ciągu kilku minut w pogotowiu jako karna armia opancerzona duchem jedności, miał dla wszystkich głęboką wymowę. Był wyrazem gotowości narodu i naczynem świadectwem, że wszyscy staną pod bronią u granic do stawienia oporu każdemu wrogowi.

Pod znakiem takich hasel przechodzi przez Polskę fala manifestacji obywatelskich. W Warszawie na wielkim zjeździe urzędników kolejowych i działaczy robotniczych postanowiono solidarnie «walczyć do ostatniej kropli krwi o nienaruszalność granic Polski».

Rolnicy wielkopolscy przybyli na manifestacyjne zebranie do Poznania uroczystie zadeklarowali, że «pomni na tradycje przod-

ków i mając świeżo w pamięci czyn powstania wielkopolskiego» gotowi są przeciwstawić się każdemu kto naruszyłby interesy Polski.

Bydgoszcz zmanifestowała swe uczucia na wielkim wiecu publicznym, w którym 70.000 osób złożyło ślubowanie obrony Pomorza przed wszelkimi zakusami zewnątrz i oddało się na usługi Prezydenta R.P. i Naczelnego Wodza.

Głos zabrała również Polonia gdańska, która uchwaliła rezolucję o gotowości niezłomnej obrony dobra Polski i jej honoru.

Taka postawa stała się dziś udziałem całego kraju. Zmanifestował to również Kraków, Wilno, Lwów i Gdynia. Wszyscy w obliczu ważnych wypadków dziejowych wyrazili jednocześnie wolę złożenia największych ofiar w obronie całości Polski.

Prasa zagraniczna o stanowisku Polski

Rio, 7 (Pat) — Zdecydowana postawa narodu polskiego w obecnej napiętej sytuacji politycznej, wywołała zagranicą wielkie wrażenie. Prasa zwłaszcza angielska i francuska poświęca Polsce dużo miejsca, komentując z uznaniem stanowisko Polski. Znamienny artykuł «Polski Zbrojniec»: «Jesteśmy gotowi» znalazł się na łamach dzienników zagranicznych w obszernych streszczeniach i przytaczany był przez wszystkie radiostacje angielskie. Publicyści francuscy w swych rozważaniach nad sytuacją polityczną z naciskiem podkreślają znaczenie militarne Polski, oraz znakomite przygotowanie i świętego ducha bojowego armii polskiej. Jeden z dzienników paryskich, ogłosił wiadomość o amerykańskim generałem Reily, który charakteryzując poszczególne armie, z wielkim uznaniem wyraził się o armii polskiej.

Armia polska — podniósł generał — stoi dziś całkowicie na wysokości i jest najzupełniej przygotowana do oczekujących ją zadań. Armia polska jest ożywiona duchem wysokiego patriotyzmu i posiada doskonałe dowództwo.

Podobną opinię wyraża prasa

angielska, stwierdzając równocześnie że duch jakim jest ożywiony naród polski i jego armia, w obecnych krytycznym czasie, wzbudził prawdziwy podziw zagranicznych kół politycznych i szerokiej mas społecznej.

Zainteresowanie się zagranicą Polską objęło również jej obecne położenie międzynarodowe. Krytyczne ustosunkowanie się Polski do wszelkich deklaracji, znalazło pełne zrozumienie i dzienniki, zwłaszcza francuskie, pisały dziś, że słusznie się stało, iż mniej się już mówi o jakiejś deklaracji publicznej, a więcej zaczyna się pracować nad uzyskaniem praktyczniejszych wyników. Paryski «Le Jour» tak często ostatnio nieprzychylny Polsce, oświadcza, że układ angielsko-francuski powinien szukać oparcia nie tylko w neutralności Hiszpanii, czy współpracy z Belgią, Holandią i Szwajcarią, ale też w przyjaźni z Polską, a radykalna «La Republique» porusza przy sposobności zamiebraną kwestię stosunków handlowych z Polską i stwierdza, że za wszelką cenę należy rozszerzyć stosunki gospodarcze francusko-polskie.

Stosunki polsko-niemieckie

Ambasador Lipski.

Warszawa, 12 — Władze polskie wydały zarządzenia starostom, by natychmiast i surowo tłumili wszelkie próby wywołania niepokoju przez niemieców zamieszkałych w Polsce.

Trybunał sądowy w Łodzi skazał ostatnio 20 niemieców na zapłacenie grzywnien w wysokości 20 złotych, ponieważ, wbrew zakazom, podczas zjazdu niemieców nosili uniformy i odznaki nazistowskie (białe szkarpetki).

Uwieszono również 12 niemieckich za nielegalną działalność; będą one odpowiadać przed sądem w Gnieźnie.

Tajna radiostacja. — Kurier Polski wychodzący w Gdańsku, donosi, że funkcjonuje tam tajna radiostacja, która pracuje na fali 29,8; stacja ta zwalca nazistów, oskarżając Narodową Partię Socjalistyczną o różne przestępstwa i podtrzymywanie staczej entuzjazmu wśród mieszkańców Wolnego Miasta.

POLSKIE FABRYKI SPRZĘTU WOJENNEGO PRAGUJĄ DZIEŃ I NOC.

Z Warszawy donoszą: Polski przemysł wojenny pracuje na zmiany dniem i nocą. Zapasy wszelkich materiałów wojennych w Polsce wzrosły w ciągu ostatnich tygodni do fantasty-

klucze stosunków polsko-niemieckich dzierży obecnie ambasador Lipski. Jego nagły wyjazd do Warszawy jest szeroko komentowany przez światową prasę. Niektórzy twierdzą, że ambasador Lipski powiódł ministrowi Beckowi nowe propozycje niemieckie, dotyczące Gdańska i budowy kolei niemieckiej przez polskie terytorium.

Minister Spraw Zagranicznych Niemiec, von Ribbentrop miał donieść ambasadorowi Lipskiemu, że Niemców irytuje to, iż Polska trzyma na granicy polsko-niemieckiej znaczną ilość wojska, a przebieg — zaznaczył von Ribbentrop — Niemcy nie żywią żadnych wrogich zamiarów w stosunku do Polski.

W Niemczech z ciekawością wycekuje jaką odpowiedź przywiezie wkrótce do Berlina ambasador Lipski z Warszawy.

cznej ilości. Ludność polska po miastach i wioskach otrzymała już maski przeciwgazowe i przygotowana jest na każdą bliższą dalszą ewentualność. Wszystkie, nawet najmniejszej opozycyjne sfery

w Polsce wypowiedziały zaufanie rządowi i współpracują z Rządem. General Haller, który dotychczas czuł wielki żal z powodu pominięcia jego osoby przy początkowej organizacji państwa polskiego, przybył ochno — tak samo jak w ostatnich dniach 1918 roku — do Warszawy i stanął na czele rządowego Komitetu Pożytkowego. Naród polski żyje dziś jedną tylko myślą, jednym wiel-

kiem niezmierzonym uczuciem i powtarza jednogłośnie: «Bronić będziemy niepodległości do ostatniej kropli krwi».

Prasa polska w dalszym ciągu demaskuje wszystkie niemieckie oszczerstwa niemieckie i podkreśla, że entuzjazm wśród narodu polskiego jest daleko potężniejszym instrumentem wojennym od armat, czołgów i aeroplanów.

Polska otrzymuje transporyt surowców sowieckich.

Warszawa, 10 — Przybyły tu z Rosji sowieckiej liczne pociągi, wiozące surowce dla bardzo czynnego polskiego przemysłu wojennego. W Stołpcach wszystkie tożsą zablockowane takimi pociągami, które wiozą szczególnie rubin manganową potrzebną do wyrobu broni i amunicji. Oczekuje się też dowozu wielkich ilości bawełny.

Równocześnie dochodzą z najlepszych źródeł wiadomości, że rząd sowiecki zgodnie z propozycją angielską postanowił przylączyć się do innych państw w sensie zaprzestania wysyłki witalnych surowców dla niemieckich fabryk sprzętu wojennego.

Wielki dowóz surowców sowieckich do Polski jest następstwem obustronnej rezolucji, aby niezwłocznie wprowadzić w życie no-

wy traktat handlowy nie czekając na wymianę dokumentów ratyfikacyjnych.

Z dobrze poinformowanych źródeł donoszą, że rząd sowiecki postanowił wysłać Polsce na wypadek wojny z Niemcami wielką ilość samolotów bojowych, amunicji, czołgów i innego sprzętu wojennego. Dodaje się atoli, że Polska nie pragnie, by Rosja wysłała jej na pomoc czerwoną armię.

Obserwatorzy oświadczają, że przywóz wielkich ilości surowców sowieckich świadczy o przyłączeniu się Rosji do kampanii angielskiej na rzecz powstrzymania niemieckiego «Drang nach Osten».

W zamian za surowce Rosja otrzyma od Polski żelazo, towary przedalnicze i inne artykuły krajowe.

Wiadomości z Polski

(Początek lotniczą)

Odniesienie posła litewskiego Orderem Polskim.

Rio, 7 (Pat) — Posel litewski w Berlinie, Skirpa, udekorowany został przez ambasadora polskiego Lipskiego, orderem Polonia Restituta. Dekoracja odbyła się na śniadaniu w ambasadzie polskiej na którym obecni byli członkowie ambasady polskiej i poselstwa litewskiego.

Pierwszy przedstawiciel dyplomatyczny Hiszpanii Narodowej w Polsce.

Rio, 7 (Pat) — Do Warszawy przybył pierwszy przedstawiciel dyplomatyczny Hiszpanii narodowej hr. Ludwik de San Esteban y Madan de Canongo. Rozpoczął on urządowanie jako Charge d'Affaires. Hr. Esteban de Canongo jest doświadczonym dyplomatą, potomkiem jednej z najstarszych rodzin arystokratycznych Kastylii. Przedstawicielem rządu generała Franco w Warszawie był dotychczas p. Juan Serrat y Valera, były sekretarz poselstwa hiszpańskiego w Bukareszcie, syn pierwszego ministra spraw zagranicznych Hiszpanii narodowej.

Zgon posła Wierczaka.

Rio, 7 (Pat) — Zmarł w Warszawie, w 53 roku życia, Karol Wierczak, b. poseł, wybitny działacz Obozu Narodowego i członek naczelnych władz stronnictwa. Zgon nastąpił podczas odbywających się w Warszawie ćwiczeń obrony przeciwlotniczej. Sygnał alarmu zastał ś.p. Wierczaka na ulicy. Będąc w pobliżu lokalu stronnictwa, przyspieszył kroku by zdążyć schronić się tam na czas. W chwilę po przybyciu, uległ atakowi serca i zmarł, mimo natychmiastowej pomocy lekarskiej.

Polska Flota Handlowa.

Rio, 7 (Pat) — Polska Flota Handlowa powiększyła się w tych dniach o nową jednostkę. Niedawno założona w Gdyni «Bałtycka spółka okrętowa» zakupiła w Anglii statek pełnomorski o pojemności 2.800 ton. Otrzymał on nazwę «Wigry». Statek ten pływaj dotychczas pod banderą angielską jako «River Dart» uprawiając żeglugę trampową.

Statek «Wigry» odbywać będzie służbę na morzu bałtyckim i przeznaczony został do przewożenia ładunków masowych, jak węgla, rudy, zboża i t. p.

Noobranie prezes Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Rio, 7 (Pat) — Prezesem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, najwyższej Instytucji naukowej w Polsce, obrany został profesor dr. Stanisław Kutrzeba, dotychczasowy długoletni sekretarz generalny Akademii, wybitny historyk prawa polskiego. Dr. Kutrzeba objął stanowisko po profesorze Stanisławie Wróblewskim, który zmarł przed pół rokiem.

Instytut Kolonialny w Gdyni.

Rio, 7 (Pat) — Wkrótce powstanie w Gdyni Instytut Kolonialny jako ośrodek naukowo-badawczy dla spraw morskich. Zajmie się on przede wszystkim sprawami handlu, towaroznawstwem, zagadnieniami medycyny kolonialnej, oraz prawodawstwem kolonialnym, maklerstwem okrętowym, ze szczególnym uwzględnieniem krajów kolonialnych. Jako subwencję na rzecz Instytutu Liga Morska i Kolonialna zadeklarowała 100.000 złotych rocznie.

Iskierki Polskiego Rada

Warszawa, 13 — W Rzymie bawi minister Handlu i Przemysłu p. Antoni Roman z małżonką. Ojciec święty Pius XII przyjął ministra Romana i jego małżonkę na dłuższą audyencję. Również minister Roman odbył konferencję z włoskim ministrem Handlu i ze sferami kupieckimi, omawiając z nimi sprawy handlowe polsko-włoskie.

W Warszawie toczą się rozmowy polsko-węgierskie w sprawach handlowych i turystycznych.

W Warszawie w drugie święto Wielkiejnocy wystąpiło w związku małżeńskie przeszło 400 par.

W Warszawie bawi brazylianka pani Maria da Silva, dając z wielkim powodzeniem koncerty w stolicy Polski.

OSTATNIE TELEGRAMY

London, 14 — Anglia silnie obsadziła wojskiem Gibraltar oraz skoncentrowała tam znaczna ilość okrętów bojowych.

Rzym, 14 — Król włoski Wiktor Emanuel przyjął ofiarowaną mu koronę albańska.

London, 14 — Rozeszły się pogłoski, że Niemcy i Włochy wznowiły wielkie zbrojenia.